

DANIELA TOMA

OCHI DE LUNĂ

EDITURA UNIVERSITARĂ
București

O simplă referire și o trecere apoi mai departe...

Unitatea estetică a acestui volum se identifică prin abordarea unor concepții și prin expresiile lor intense, presupunând, desigur, că cititorul avizat va intra în legătură cu ele și le va completa prin expunerea judecăților de valoare sau, implicit, prin reținerea doar a ceea ce e frumos, drept întregire a formei poeziei în totalitatea celorlalte, concrete și vii, deopotrivă.

Conținutul și motivul fundamental sunt reconsiderate, ambele raportându-se la cele trei laturi determinante cu care se intersectează: cea *psihologică* și cea *spirituală*, supuse traiectoriei *existențiale* generatoare de echilibru și de substanță în tot ceea ce aparține realității, dar și în ceea ce se află dincolo de aceasta.

Tendența de personalizare, aceea de descătușare a viziunilor poetice, instaurează exercițiul estetic emoțional, combustia lăuntrică permanentă și profundă, până la urmă și acesta un concept general care, la fel de bine, poate fi inventat ad-hoc, dacă e pătruns de bucuria frumosului. Desigur, efectul poetic se poate obține sau nu, din moment ce defectele se stabilesc în funcție de calități...

Necesitatea de a păstra versul deschis și liber se suprapune structural peste forța cu care este înzestrat cuvântul, folosește la determinarea liniei înseși a poemelor, lăsată să se reverse, dacă vreți, pentru a nu pierde din vedere suplețea și armonia părților care formează întregul.

Merită să introducem în ecuația lirică, la fel ca într-un proces cu martori, și conceptul de timp, cel care acordă deopotrivă răgaz de a înțelege poetului și cititorului său, primului mai mult, următorului mai puțin, sau invers.

Această considerație subiectivă se transformă deseori într-un leit motiv care valorifică și mai mult *poezia* cu o înfățișare exterioară nouă, nu într-o unitate statică, ci într-una extrem de dinamică și care numai indiferentă nu poate să rămână.

Simbolurile, semnele, intuiția, imaginația, sunetul și ritmul reprezintă limite ale înțelegerii, se desăvârșesc prin ele însele, rămân originale, mai ales când nu sunt analizate și explicate. Starea brută valorifică sensibilitatea, dar și forța poeziei în sine. *A imagina și a concepe echivalează cu încercarea de a integra propria gândire în gândirea celorlalți, ținând cont că diferențele dintre personalitățile indivizilor sunt uneori uriașe, chiar și acest fapt poate duce la apariția unor noi stări, pentru că solicită întreaga ființă, ceea ce nu poate fi deloc un lucru rău.*

Dacă este sau nu necesar să ieșim în întâmpinarea poeziei în același mod în care ea ni se oferă, rămâne o expresie a propriei concepții, însă, în acest spațiu se desfășoară în voie întrebările și mi-aș dori ca ele să fie cât mai multe, până la urmă, de ce ar fi necesar să ne aflăm cu toții în lumina rațiunii și nu în limitele de neatins ale misterului întors mereu și mereu în el însuși?

În felul acesta ar trebui ca poezia să treacă dincolo de obiectul pe care îl reprezintă, să devină abandon absolut, moment necesar sieși mult mai important decât oricare altul, în afara oricărei alte conexiuni, dar neomițând frumusețea niciuneia dintre ele...

*nu mai am nevoie de trup
fără el mă cațăr mai ușor pe cruce*

știam că mai văzusem cândva ochiul de lună împrăștiind
umbre pe străzi,
dar pe atunci nu era locuit de nimeni,
pica roșu de așteptări din ecouri și, cu al șaptelea semn
lega hainele tuturor într-un somn adânc,
un fel de frate nevinovat al mâinii stângi
(știi, mâna aceea care strivea între capricii
felul de a fi al cuiva)

printre resturi se zărea încă de atunci o ușoară strălucire

a fost nevoie de șapte intenții înalte să treacă prin gheață
și ochiul de lună să se întoarcă de nicăieri
cu încă un ochi mai mic
de iertat

peste tot s-au împrăștiat lumini,
nu mai era nevoie de nimic altceva

în deschisul de ochi nimeni nu poate murdări urma
de cel mai mult eu
care nu încape decât în pielea unei singure zile,
ba chiar al ascunsului, primenitului și alungatului
deopotrivă

ca un amar care ar vrea să mestece continuu măruntaiele,
necuprinsul visului umblă cu spatele acoperit
de substanță
și coala de hârtie varsă lacrimi pentru orice nimic

cred că încă nu știm pe de rost niciun cântec de victorie,
repetăm doar cuvinte ce salvează aparențele,
într-un târziu staționat în obraji
ceea ce pare a fi un *minus* sau un *nu știu* de începător
primește rolul de consemnat în istorie pentru mărinimie,
așadar, să admitem trebuința viscolului
ca să putem locui liberi într-o parte mai puțin adâncă
a fântâni,

într-o zi va fi cald și ieftin în mijlocul ei

dintr-odată aerul s-a lăsat moale pe genunchi,
s-a înghesuit între rotule,
mi s-a părut că vrea să le întărească probabilul
ros de o dungă neagră în care s-a aciuat nepoftită durerea

a trimis-o apoi forțat spre alb neîngrădit, poruncindu-i:
-fii cutremur îndeajuns, ninsoare, nevoie și tăcere,
lasă-ți aici măruntaiele de vrabie, coace-le cu încetul
și cu îndărățul la primăvară,
adu-mi repede un bloody-mary, bicicleta de la tata
și ideea de cutreierat fără ifose,
cu executare pe loc, desigur!

vreau să arunc imediat haina în care te urâțesc!

mi-am luat rămas bun de la învoiala cu neumblatul de zi
și de clipă anume printre unii și alții,
mi-am zis că-i deja spre înainte îndreptat,
cade mereu din rai și poate face tot ce dorește,
chiar dacă nu e nimeni dedesubt să-l prindă
de aceea, aerul nu se mai revoltă,
se alintă singur și coboară aproape cald la cafeneaua
franțuzească din colț
unde amiezele învârt scaunele înalte în jurul mesei,
iar aburul carnivor te devorează încetul cu încetul,
pregătindu-ți un mare praznic chiar lângă el

nici vorbă însă ca ochiul să-și scadă rotundul mai mult
decât s-ar cuveni,
deci, nu-l strigăm pe nume, nici pe cuvânt,
e îndeajuns de fierbinte pe înălțimea din care s-a rupt
în bucăți reale
și a împrăștiat peste grădini străine toți îngerii din sângele
lui

ca să dovedesc că am primit scrisorile tale de pe front,
am înmulțit cu 2 sufletul lor și toate celelalte părți
împrăștiate în tranșee,
abia atunci împărtășania s-a mutat în mine,
mi-a spălat mofturile, le-a îndesat forțat în lada de zestre
și mi-a spus:
-na, uite ce burtă plină de ipsos are acum planeta!

jumătatea asta de oră se trage la sorți ca o pacoste roz
pentru surzi!

*ridicolul roții de rezervă despre care vorbești
își însămânțează dinadinsul numai cu apă de ploaie,
i se lasă pauză de masă, de îndemn și de creștere
ca să fii sigur de înalta lui acceptare în pantofii de lac*

febră? ce vorbești?!
gradele de minus aleargă și azi strigoii prin porumb,
iar atunci când mânușile de plastic îi prind,
manevrele absurde de încălecat grăbesc treaba,
mârâie când își trag fermoarul
și se întind pe sfoară de mai multe ori pe zi,
pe față și pe spate

pe urmă, stai să vezi gratiile cu ce artilerie de contra cost
aleargă pe targă după urmele tale!

eiii, și dintr-o suflare,
poemul ăsta îți trece respirația pe butonul de stop
și-i dă un brânci pungii cu definiții într-o dorință de zid
și de alte circumstanțe

versiunea de cameră rece știe însă să tremure legănat
strădania, ezitarea și lesa

rămâne tămâia singură să tragă încă o strigare cu praștia
în gloria inimii

și dacă nu crezi,
întrebă-l pe ăla care vinde diagnostice și perdele online!

fișă de observație

el nu e doar un strigăt, e aproape nesfârșitul lui,
nu se împiedică de nimic și nu stă la colț,
e nerăbdător să înceapă albul tânăr și ispititor al cărnii,
să dea ocol condiției de privilegiat al propriei mărimi

el privește de sus oboseala perfect legală a gleznelor tale,
orice atingere le transformă în imitație,
asta îl sperie oarecum și îndepărtează eticheta de lung
și de cutremur
de la ușa casei tale

curând nu-și mai găsește zidul de rezervă,
nu mai știe unde l-a pus și dacă ar ști nu l-ar recunoaște,
(apare un impas în fișa de observație),
se așază el însuși în pantă dezbrăcată, iese din timp,
întinde mâna și strecoară nerespectuos alintul de azi
sub pielea lui Dumnezeu

știrea obraznică e preluată de toate posturile, punctele de
vedere vibrează...

mai aflăm că vântul a deschis pe furiș ferestrele

*nu suntem disponibili pentru aparența posibilului joc,
nu în el ar trebui să creștem exact cât un prea târziu,
sau mai bine zis, cât un ecou al brațelor de ieri*

orice efect are o parte vie și o parte între paranteze,
acestea sunt strânse mai mult decât toate zilele,
dar mult mai devreme decât orice posibil îndemn

când umbra își leapădă mărunțul îndoiieli,
fiecare dintre noi o cuprindem fără sens cu buzele,
îi oblojim cu mijlocul felinarului împrăștierea

peste ochii scufundați unul în altul cade și se ridică zvonul
cum că am avea aceeași vârstă,
că am fi tras împreună la sorți clopotul de lemn
și l-am fi mângâiat pe creștet...

probabil că din acest motiv el a rămas întins peste lada
de zestre, s-a considerat corp străin
și imediat ne-a trădat lipsa de stil

am nimerit în gustul unui adânc neprimenit
care nu știa cine îl hrănește,
dar nici nu-și mângâia cotul de teamă să nu alunece
în aprinsul de roșu
și de soartă

se închiseseră deocamdată toate dezamăgirile,
alte măști se prindeau într-un cerc argintiu și imatur,
înhămat să pună aspru complet în trupul dragostei

apoi, nimic nu mai trebuia spus
ca să nu iasă rădăcinile dezorientate în pauză
și să nu găsească nicio știre izolată
între începutul și sfârșitul lui 7
simplu
și vertical

forme de întreg se cațără pe pieptul înaltului
să-i desăvârșească întruparea de os
aruncat din cer

eu n-am altă treabă,
trag o rugăciune cu urechea

*îndemnul de greu îmi strivește cu nădejde niște grame
de suflet,*

se apucă de adunat probe de tăcere din marțea de post
și face pace apoi cu forma împlinită din lut a aproapelui,
parcă nu-i deloc altfel pacostea asta stridentă,
coborâtă de sus

la intersecție aștept cu mâinile în buzunar ca să nu dea
buzna peste mine aripile desprinse din țâțâni
și fredonând „*n-ați ajuns la timp!*”, mă îndrept spre altă
încorsetare de fum

recunosc bucata împăturită de voință din anul trecut
o ridic imediat de jos, o ghemuiesc cu forța în mine,
ea sare direct în picioare și o luăm la fugă,
o gură enormă de aer face schimbul convenit cu un ceas mic
pe contrasens

ora de joacă nu mai are nimic împotriva,
din ochiul lunii eliberez spectacolul

din tabloul lui Van Gogh se risipesc în toate direcțiile
notele de protest ale lumii,
un fel de alertă a obișnuinței,
un albastru absurd, fără ureche,
fețele acelea cu mască și cu riduri
crescute pe îndelete între anumite ore
și în formație de minus trei

în acest timp, tu le poți decupa ochii,
poți izola colaje de gen sentimental și de negru,
dar nu mai mult de opt experimente clasice
la marginea de drept a tabloului
sau a lumii

lungul aerului se zărește întins ca o haimana
lângă ecoul travestit
care știa sigur că-și va îndesa destulă viață
în nepăsarea lui de sticlă,
în singura cameră de oaspeți
și de distanță

*știi, uneori simt cum niște aripi de cucuvea
mi se varsă în sânge,
îl ridică precum un scut deasupra capului
și aruncă apoi în el cu bulgări de zăpadă
vreo cinci zile la rând în tot largul adunării
alteori, aceleași aripi îmi îngroapă adânc sângele
într-un perete lichid,
trupul știut, trupul neștiut și trupul întins peste gustul meu
toate se luminează,
teamă intră printr-o spărtură în legalitate,
își notează în derâdere primele simptome ale filmului mut,
nu mai spune nimic despre acadele și somn,
devine mai târziu în măruntaie emoție de lut
și acum ce facem? vei întreba
mai numărăm de la dreapta spre stânga mârâitul
sub piele?*

cei rămași țin jurnale de meditație la zi
lângă biserica 1 Mai, în spatele unei tonete
au semnat contracte de mentenanță cu toate camerele
de supraveghere a maidanelor
și cu faza lungă la nesfârșit a lumânării lor
de orientare
din relatările unui neutru punct de vedere,
se admit notițele în calitate de martore ale celor deja știute,
care, de fapt, nici n-au existat,
însă nu are importanță astăzi, nu ne mai trebuie alune,
prăjiturile de la Tudor sunt foarte gustoase
între jaloane, se mișcă experiența unei lumi,
adunând impresiile de la cititori într-o cutie cu totul
și cu totul albă,
de acum nu vor mai umbla buluc pe stradă
din auzite, sfârșitul s-a rătăcit împreună cu o păpușă
de jucărie,
luată pe semnătură în stare de inel și-n trup de față

alerg după cățel acum, sunt fericită!
mă fac că pricep. ..